

"EDINOST"
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtkih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obajno izdanje stane: na eno mesec . . . 30, izven Avstrije f. 1.40 na tri mesece . . . 80, na pol leta . . . 1.50, na eno leto . . . 3.00. Na naročbe brez priložne naročilnice se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 20 v. n. v Gorici po 25 v. n. Sobotno večerno izdanje v Trstu 20 v. n., v Gorici 25 v. n.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računa po tarifi v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana osmrtnice in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravitelstvo ulica Caserma 13. Odprte reklamacije so proste poštnine.

"Edinost" je moč!

Strossmayer in njega sovražniki.

(Konec.)

Po tem paliju izročena Ti je od sv. Stolice pravica in oblast nad vso Cerkvijo hrvatske. Ako je oblast od Boga, mora imeti dvojno osnovejšje božje: prvo je ljubav, dobrototnost, usmiljenje in svetost in vsaka štev sa slavo božjo in obče dobro. Drugo je jakost, hrabrost, čvrstost in neomahljivost.

Kar se tiče prvega: Bog je ljubezen in kdor ostane v ljubosti, ostane s Bogom, a Bog šnjim. Pravico in oblast morata očivljati ljubesen in sveti namen, ako nočemo, da se izrodi. Pravica in oblast brez ljubavi in pravega namena sta sebi v pogubo in se premenita v smrt in uničenje. To velja posebej za pravico in oblast, ki sta božjega izvora. Jesus Kristus, Bog in naš odrešenik, je se svojim prihodom na ta svet z vedno in nerazrušljivo vezjo spojil božjo oblast z ljubostjo, usmiljenjem, svetostjo in štrvami. V to so najslajnejši dokaz vse tajnosti Jesusa Kristusa, Gospoda našega: od skrivnosti spočetja pa do ustajenja, po katerem se je naš Gospod, izvršivši skrivnost odkupljenja in rešitve naše, povrnil v slavo nebeško, kjer sede na desnici večnega Očeta svojega, vrši delo ljubosti in usmiljenja za ljudski rod, vendar pripravljen, da nas zagovarja. V to je najjasnejši dokaz njega božji nauk od alfe do omega, posebno pa v oni najbožanstvenejši paroli o izgubljenem sinu, kojega je, povrnitvega se ponižno in skesano, čes vprejel obema rokama, ter mu očetovskim poljubom povrnil stara prava; in v oni o božjem Samaritanu; ki, pripognivši svoje koleno, maše vinom in oljem rane nesrečnega, zapučenega od vseh, in v oni o izgubljeni ovc, koje dobri pastir, zapustivši 99 ovac, brižno išče in jo zopet na ramenih donese v svojo ovčarnico. Jesus Kristus je bil zgolj ljubezen in svetost, ali kadar je bilo treba, je bil tudi strog in neisprosen ter je večkrat kaznoval nevernike in licemerce, nazvali jih kačjim sarodom, propalim rodom, belimi grobovi. Skrunitelj hrama je bil bledem signal in hrama. Božja oblast je spojena z ljubostjo, kajti Bog neče smrti grešnika, ampak, da se spreobrne in da živi. To je pokazal Jesus Kristus ob raznih prilikah.

No, božji oblasti treba jakosti, kreposti, čvrstosti in neomahljivosti. Boriti se treba neprestano za slavo božjo in odrešenje duš, tako je svojeno Cerkvi, to je prorokoval sam Gospod: Ako se preganjali mene in me pribili na križ, proganjali bodo tudi vas in vas pribijejo na križ. Ne bojte se onih, ki ubijajo telo, a duše ne morejo ubiti. Zmaga, pridobljena trpljenjem, križem in smrtjo, je najvišja, božanska, najodreževalnejša in najslavnejša smaga. Ako bi svet, iznebiti se oholosti in sebičnosti, sledil nauk Jesusov, zagotovljen bi bil mir v državi, v društvu in v obitelji. Mesto tega se borijo neprestano oholost, sebičnost in pohotnost za oblast in imetek proti Jesusu Kristusu in njegovemu svetemu zakonu.

PODLISTEK.

Kmetaki upor.

Spodnjaška povest iz najstarejšega vira.

— Spisal August Šenoa. Preložil L. P. Planinski. — Grdak krene na konji proti Brdovcu. Pred župnim dvorcem vpraša po gospodarji. Povedo mu, da je pri Gregorič.

Nameni se tje. Pred hišo sede župnik, Ilija Gregorič in sodnik Ivan Horvat.

— Pomosi Bog! posdravi ga starec Babič, kakova sreča vas prinaša v Brdovec, gospod Grdak?

— Nesreča, oče! odgovori solznih oči upravitelj. Prosjak sem, brez domovja, brez vsaga.

— Kaj je, za Boga? prepade se svetnik.

Svoboda je najvišje dobro, brez katerega ne moreš vršiti svojega poklica. Mnogi bi jo hoteli podjarmiti, da služi njim. Proti takim treba se boriti hrabro, živo, do krvi. Tem treba reči: Bogu se moramo bolj pokoriti nego ljudem.

Hrabrost in neomahljivost. treba da sti nadahneni ljubostjo. Jesus je prelival solze, nad Jeruzalemom. Molil je svojega očeta za svoj nehvaležni in neverni narod, češ, da poslednji ne ve, kaj dela. Tebi, prečastni moč, ne bode težko, skazovati to ljubesen, ampak kasal se bodeš po vzgledu Jesusovem jakoga in neomahljivega, da ohraniš v oboji in oblast svojo, spominjajoč se besed Gospodovih: Kdor ljubi očeta in mater, brate in sestre bolj kakor mene, ta mene ni vreden. V ime vse Cerkve hrvatske čestitam Ti iskreno in srčno; obečam Ti v imenu vseh škofov in duhovnikov vse naše cerkvene pokrajine, da se hočemo vendar pokoriti Tvojim opominom in svetom ter vedno moliti za-te, da nam bodeš živl dim dalje v vsaj obilnosti daru božje slave. Nadahneni tem duhom kličemo iz vse duše in vsaga srca, z vsimi silami: Bog blagoslovi našega nadbiskupa in metropolita. Živio!

O tem govoru Strossmayerjevem opazna Zagrebški „Obzor“:

„Govoril je tolikim zanosom in tako živahnostjo, da, si moral misliti, da imaš pred seboj mladeniške prei.

Vsaka beseda je pričala o prepričanju in toploti ter je kazala, da prihaja iz polnega oduševljenega srca. Sloherni važnejši izrek spremljal je izvrstno kretanjem roke, a na nekaterih mestih umestno in vsem telesom. Njegove besede so segale do srca, kakor so prihajale od srca.

Sedaj si lahko mislimo, zakaj ga je ves krščanski svet od vatikanskega koncila sem proglasil prvim govornikom.

Govoril je dolgo, preko četrte ure, a za one, ki so ga hoteli in smeli slušati, prekratko“.

Mi pa prosimo sedaj naše čestite čitatelje, da pazno preditajo ves ta govor in da sodijo, ali ta veliki moč, ta svetla svezda v hierarhiji Cerkve katoliške, res zasluži, da ga bresvestne duše sumničijo in grde kakor kakénega puntarja, kot nelojalnega podanika svojega vladarja in celó izdajalca svoje vere?

Čitajte ta govor, kajti tu imate pristno zrcalo mišljenja, čustvovanja in hotenja Strossmayerjevega!

Mi se svoje strani opazamo za danes le to, da nasprotniki, Strossmayerjevi, ki so zajedno naši nasprotniki lažejo in ovajajo vedoma in zavestno, ker se ga — boje.

Oni vedo namreč, da v Strossmayerjevem srci žari sveti plamen svete ljubosti do svojega rodu. Iz te njegove ljubosti izvira — poleg njegovega svetega poklica, namreč — Strossmayerjeva slava, njega sijaj in njega moč, a iz te ljubosti izvira tudi moč njegovega naroda, moč jugoslovan-

— Kaj? nasmeje se bridko Grdak, mrdjarski carinarji so me segnali kot psa zaradi moje zveste službe in so izročili celo posestvo sosedgrajskemu krvniku. Vsi trije prebledo.

— Celo posestvo Tahiju? plane Ilija kvišku, eh! To se torej imenuje pravica!

— Bog se nas usmili! sklene župnik roke.

— Sree mi pravi, reče Ilija drhtečim glasom, da bo tekla kri. Pri moji veri, da bol A Horvat zgrabi svojo sodniško palico, jo prelomi na kolenu ter zažene daleč proč od sebe:

— Naj te zlodej nosi, zaškriplje, če vrage sodijo, jo krščenega človeka sam nositi ime sodnika.

stva; misel domovinska in duh Strossmayerjev spojena sta nerazločljivo. To božanstveno razmerje med narodom in njega velikim sinom je pravi izvor vsemu sumničanju, obrekovanju in ovađuvu.

Še marsikaj nam je danes na srcu z ozirom na naše slovenske odnošaje, toda o tem morda drugi pot.

Politiške vesti.

Poslanci in pisateljski shod. Jasno in vedro se je razpenjalo te dni nebo nemško-poljsko-koalicijskega prijateljstva. Na razstavi v Lvovu stiskali so si nemški in poljski poslanci roke, zagotavljajoč si vedno ljubesen in vedno zvestobo. Bilo je, kakor da so šele v Lvovu odkrili svoja srca, kakor da so — pozno sicer, ali vendar-le — prišli do spoznanja, da je poljski narod najbrezobnejši med sosednimi v objemu nemških liberalcev, prihitevših tjakaj na perotih — koalicije. Banketovali so in se objemali, Poljaki in nemški liberalci namreč, dočim so skromni konservativci v svoji poznani ponižnosti — skromnost in ponižnost konservativnih koalicijscev slujeta baje še daleč na okrog — a tiho resignacijo igrali ulogo sicer potrebnih, a vendar-le podrojenih asistentov. In o srede: med temi — asistenti bila sta tudi dva slovenska koalirance. Pa naj še kdo reče, da ni za nas Slovence nastopila zlata doba v znamenju — koalicije!

Sedanja koalicija je najčudnejša rastlinica, kolikor se jih je poznalo do sedaj na vrtu političkega in strankarskega življenja v državi naši. Na videz je jako krepka, pri svoji koreniki pa tako slabotna, da jej morajo neprestano prilivati akrbni vrtarji. Ni čuda, da so pohiteli celo na razstavo v Lvov po primerne gnojila. In kako so jej prilivali, kako so jo proslavljali vsi oni, koji je „državniška modrost“ združila v senci koalicije! V krasnih govorih in navdušenih napitnicah so izražali svojo neizmerno radost na tem, da so vendar enkrat pogodili universalno sredstvo za vse avstrijske bolečine. Sestavna dela tega sredstva sta pa — seveda — poljska nesebičnost in nemško-liberalni patentirani patriotizem, primešano pa mu je tudi nekoliko konservativnega prahu, toda le zaradi barve.

Toda šalo na stran! Sestanek nemško-liberalnih, poljskih in — konservativnih poslancev opisavala so vsa dunajska glasila kot vidno znamenje jakosti in trajnosti koalicije, zlasti so hotela uveriti svet, kakor da ga ni več nijednega raspornega vprašanja med Nemci in Poljaki, kakor da ni na pr. v Silesiji Poljakov, koje tlačijo — Nemci. Sanjali so sladke sanje, v koje je s kruto roko posegla kruta realnost. Za poslanci so prišli pisatelji in časnikarji. Sestali so se in govorili proti — Nemcem, opominjajoč svoj narod, da ni res, da bi bila že nastopila zlata doba pobratimstva med narodi, ter da je slavljen univerzalno sredstvo iz koalicijske kuhinje le mazašk stvar brez zdravilne moči.

— A kaj z vami, jedini moj prijatelj? vpraša Babič Grdaka.

— Kaj jaz vem? Ničesa, ničesa nimam. Ono malo posestvice moje na Ograkem, katero sem dobil po materi, iztrgali so mi siloma Batorji. Moj brat ima polno otrok, a malo zemlje, ali zopet pojemem k njemu, dokler si ne dobim službe.

Zdajci izpreklovi Gregorič:

— Ne zamerite, plemeniti gospod, kar vam porečem. Vi ste plemenitaž, jaz sem kmet, ali zopet sem človek. Vi ste, pri moji veri, velik poštenjak in dober človek. Vesoljni okraj prosi Boga za vašo srečo in glejte, prišla je nesreča. Ali naj. Naše srce vo, kaj ste vi dobrega za nas storili; globoko smo si to zapisali v srce, tega nam ne izbriše

Iz pruske Poljske je prišel moč, kateri je opozarjal svoje rojake na krivičnost volilnega reda avstrijskega in pa na nevarnost, pretečo po nasilnem postopanju Nemcev v Silesiji. Povedal je čisto jednostavno resnico, da nemški duh le tam ni nevaren Poljakom, kjer jim ne more do živoga, da pa kaže svoje zobe povsod tam, kjer se dotikata nemški in poljski interes. To je bila dobra in zaslužena lekcija poljskim poslancem: pisatelji in časnikarji so desavouirali poslance! Ti poslednji naj si zapomnijo, da se stara in težavna narodna vprašanja ne rešujejo — pri kosarcu šumečega šampanjca. Važna vprašanja se rešujejo v parlamentu potom pravične zakonodaje, nikari pa puhlimi frazami ob slavnostnih prilikah. V parlamentu naj pokažejo Nemci svoje pravicoljubje s tem, da rešijo zakonodajnim potem in v pravičnem zmišlu narodnostno vprašanje; potem, no — potem snamemo tudi mi klobuk pred koalicijo. S samimi frazami o „smernosti“ in „spravljivosti“ pa naj nas puste pri miru, kateri opomin zveni tudi iz govorov na shodu poljskih pisateljev in časnikarjev.

„Nemška straža ob Savinji“. Strah in groza prešinjata mestne očete Celjake: grozna pošast slovenskih vaporednic na tamonjem gimnaziji — katerih vaporednic pa še ni — zbegava jih pri belem dnevu in kratki jim nočni mir. V tej strašni atiski sešli so se dne 20. t. m., da vprejmejo resolucijo, v kateri slikajo vse grozote, koje so neizogibne, ako pride do vaporednic ali pa do samostojnega gimnazija. Mi navadni ljudje smo sicer tega menenja, da bi mesto Celjsko le pridobilo, ako se tam osnuje, poleg že obstoječega, še jeden slovenski gimnazij, toda Celjski mestni očetje sodijo drugače: kaj so vsi blagri tega sveta v primeri z „nemškim značajem“ v jedru — slovenskega Celja. No, morda pa stvar ne bude tako huda; kakor so se po hudih duševnih mukah sprijaznili z sidanjem „Narodnega doma“ — uprav te dni je glavni mestni zastop dovolil gradenje — tako se utegnejo spoprijazniti s slovenskimi vaporednicami. Stvar že pojde, le malo potrpljenja treba.

Različne vesti.

Nova maša. Minolo nedeljo je daroval pri sv. Jakobu prvo sv. mašo č. g. Anton Grmek, rodem Tržičan. Cerkve je bila natlačena polna vernikov.

Umirovljenje. Širi se vedno bolj govorica, da pojde v pokoj okrajni glavar in zastopnik slavne vlade v deželnem zboru istrakem, g. vitez Elluschoeg. Če je ta vest resnična, moramo pač naglašati še posebno: v zasluženi pokoj. — Tudi se govori še o drugih osebnih spremembah pri političnih oblastih istrakih. Vederemo!

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabrali so v krčmi g. Kravosa za lulo 6 kr. in 20 stot. Tej avoti je dodal bivši posestnik lule, g.

niti sam vrag. Koliko zla ste odvrnili od naše bedne glave, ve vsako dete, a tudi na to mojo siromašno streho bi bila prišla nesreča, da vas ni bilo. Ne bodi vas sram moje ponudbe. Ti meni, jaz tebi, a Bog blagoslovi, to je stara beseda. V ribniškem kraju imam zemljo in hišico. Pojdite tje, tu ne bi bili varni. Tahi je nema zver. Ondu gospodarite, kakor veste in znate, dokler se ne najde boljše sreča. Oprostite mi gospod, ali od srca je. Tu — tu, nadaljuje kmet, tu bo, vidim, še marsikaj. Grdak prime močno roko kmeta, rekoč ganjenim glasom:

— Hočem! Vsprejemem, poštenjak moj! da te ne užalim. Ti si človek, pravi človek. Plemič bo kmetoval kmetu; dokler ne zadobi pravice od kralja! (Dalje prih.)

Stopar se 20 stotink. — G. I. Jajčić je daroval jeden rubelj.

„Delavsko podporno društvo“ javlja svojim udom društveno denarno stanje „Bolniškega sklada“ od 1. januarja do 30. junija t. l. — Udane se je istirjalo glid. 7638-08, a skupni stroški so znašali glid. 5338-98. ODBOR.

„Tržaški Sokol“ priredi prihodnjo nedeljo na vrtu „Narodnega doma“ pri sv. Ivanu jako zanimivo veselico s javno telovadbo. Na to veselico opozarjamo posebno naše občinstvo. Program priobčimo v večernem izdanju.

Vrtna veselica društva „Società operaia Triestina“, ki se je vršila minolo nedeljo v gosdiu Farneto, sponesla se je, kakor čujemo, nad vse pričakovano dobro. Pravijo, da se je udeležilo iste, računajoč po oddanih ustopenicah, okoli 50.000 oseb.

Iz Trsta se nam piše: V „Edinosti“ (s jutranje izdanje od 19. t. m.) skuša se opravičiti na čuden način dotični gospod, katerega je zadela vest, priobčena v večernem izdanju od 5. t. m.

Naj bode uverjen dotični gosp., da sem jasno dobro in vestno opazoval ter videl, da se ni šalil, ampak da je resno pozdravil dotično gospodično v italijanskem jeziku, kar so opazili tudi drugi pri dotični misi.

Ker pa očita, da je neki narodnjak ravno isti večer švabčaril s enim gospodom, moram reči, da to ni res.

Zatorej slovesno protestujem proti takemu očitju.

Potem se izgovarja, da se ni sgubil od mise zato, ker ga je očtel dotični narodnjak, ampak zato, ker je moral k telovadbi. Ker pa menim, da g. nasprotnik niti ni član, še manj pa telovadeč „Tržaškega Sokola“, zatorej je to gola laž, in s takimi sredstvi se hoče on opravičiti.

Tudi ne potrebujem njegovega svarila, da moram vestno poročati v časopise, ne pa laži.

Odgovarjam mu, da nimam prav nič potrebe njegove šole in tudi nimam poudara laži poročati v časopise, ker tukaj ne gre za moje osebno čast, ampak za naš mili slovenski jezik. Grajam moramo vse tisti domačine, ki prebirajo svoj jezik; saj imamo še preveč ptujih sovražnikov, čemu še domači!

Proti podtikanju laži protestujem torej še enkrat.

Zdaj pa naj se pomiri dotični g. in naj bode uverjen, da jaz ne bodem več odgovarjal o tej zadevi in sploh na njegova pusta očitja. Opozovalec.

Velikansk pretep?? Včerajnji „L'Indipendente“ objavlja med najnovejšimi vestmi brzojavko, došlo mu iz Pazina, da so minolo nedeljo v Goli Gorici napadli Pazinske izletnike, sbok česar da je nastal grozen pretep. Da je ta dogodek, ako je kaj resnice na njem, pobarvan zelo tendenciozno, razvidno je že iz opisa v „Indipendenteju“. Pravi namreč, da je prebivalstvo — rasun treh hrvaških nemirnežev — „navdušeno“ vaprojelo Pazinčane in jih tudi v „neopisnem navdušenju“ spremljalo na povratku. Ako je res tako, potem je pač težko razumeti, kako da so „trije nemirneži“ mogli provzročiti tako rabuko in spravi v strah in grozo na stotine drugih ljudi. Tu je le trojno mogoče: ali ni res, da se je „vse“ prebivalstvo tako grozno veselilo prihoda ljubih laških Pazinčanov, ali je „navdušena“ množica sama provzročila izgred, ali tega „groznega izgreda“ — niti ni bilo. No, naj bomo kmalu vedeli, katero teh domnevanj je opravičeno.

Žrebanje loterijskih števil, koje se je tukaj vršilo doslej v neki mali dvorani občinskega gledališča, vršilo se boče od 4. avgusta t. l. naprej v novi finančni palači, IV. nadstropje, uhod v ulici Squero nuovo hāt. 6.

Umor. Minolo soboto okoli 11. ure zvečer je sedel v Bergerjevi gostilni v ulici S. Nicolò gostilničar Josip Revere, bivši lastnik gostilne „al Circolo“ v ulici S. Caterina in poslednji čas vodja točarnice „Al Fernet“ v ulici S. Antonijo, stanujoč v ulici Foscolo hāt. 6. V njegovi družbi bila sta gg. Rikard Camber, in Verli. Nekoliko pred polnočjo ustopil je v gostilno izvošček Stambach, koji je navadno sleherni večer vozil Revera domov. S Stambachom pa je ustopil 25letni javni postrežek št. 25 (zelene zaleke) Josip Errat, (stanujoč v ulici della Corte hāt. 2, skupno s svojo ljubimko Marijo Calinich). Re-

vere se je s Stambachom nekoliko pošalil in o tej priliki pristopivšega Errata baje nekoliko razšalil. Izstopivši iz gostilne, posedli so v voz, a tudi Errat je sedel na konja. Ker pa to Reveru ni bilo po volji, posvaril je Stambach postrežeka, da naj ide dol. Komaj se je voz pričel pomikati, skočil je Errat na podnožnik voza, bliskoma sabodel Revera trikrat z nožem in pobegnil. Gg. Camber in Verli sta jo udarila za bežečim in prvi je pobral nož, kojega je vrgel morilec od sebe. Pri kavarni „Stella polara“ v ulici S. Antonio sta ga dohitela in pograbila in na njujuno kričanje sta prihitela dva policijska agenta, ki sta odpeljala morilca v zapor. Smrtno ranjeni Revere ustopil je omarovaje v Bergerjevo gostilno, kjer se je s vaklikom: „Moj Bog! Mrtev sem!“ zgrudil na tla. Kri mu je lila curkom iz vratu in iz leve rame. Prestrašeni navsohi hoteli so neresednežu pomagati, pozvali so urno zdravnika iz zdravniške postaje, toda ko je prihitel g. dr. Rusca, bil je Revere že izdihnil svojo dušo. Smrtna rana bila je rana na vratu, kajti morilec prerezal je neresednežu grlo. — Truplo so odpeljali v mrtvašnico israelitiškega pokopališča. — Pokojni je ostavil udovo in troje nečnih otročičev.

Ponesrečili na železnici. Predsinočnem se je odpeljal delavec Josip Benčina s Herpeljskim vlakom, hoteč menda v Sežano. Benčina si baje ni kupil voznega listka, zato je blizu Povirja jednostavno skočil raz vlak, misleč da je tak skok igrača in ne zmedeč so za hitrost voznje. Nesredeč pa je padel pod voz; koleasa so mu strla desno roko in dva prsta na levi. Vlak se ustavil takoj, in položili ponesrečenega na slamnjak v voz za prtljago. Ker je bil slučajno na vlaku g. dr. Lukšič, obvezal je ranjenca. V tem so brzojavili na postajo pri sv. Andreju v Tratu, da pokličejo zdravnika. Prihitevi dr. Fonda je ukazal odpeljati ponesrečenega v tržaško bolnišnico, kjer so mu morali takoj odrezati desno roko in dva poškodovana prsta na levi roki. — Zares žalosten konec nedeljskega izleta!

Poskušen samomor. Minolo soboto je skočil pod škodnjem v morje, hoteč utopiti se, 18letni Vincenc Bortolini, rodom iz Ljubljane, žganjarski pomočnik, stanujoč v ulici Bergamasco hāt. 12. Rešil ga je slučajno mimo idoč stražar Naberger, a imel je kaj opraviti, kajti mladenič se je branil kar se je dalo. Varoka temu poskušnemu samomoru ne smemo.

Poskušen umor. Tržaško mesto postaja sares od dne do dne „prijaznejše“. Ni sicer slišati o anarhistih, toda poštevajoč jeden umor in jeden poskušen umor, vršiva se tekom 12 ur, bi človek res mislil, da živimo na Španjskem, Francoskem ali v Italiji. Občinstvo se ni še pomirilo po groznem umoru, o katerem govorimo na drugem mestu, že je neka pokvarjena — ali bolna? — duša stregla po življenju nekega obče človeka in zaslužnega zdravnika.

V nedeljo s jutraj okoli 8½ ure šel je g. dr. Jurij Nikolich, načelnik zdravniškega kolegija mestne bolnišnice, kakor običajno po ulici dei Bachi, namenjen v bolnišnico. Na vogalu ulice dell'Acquedotto in dei Bachi je sedelo na klopi, navidezno mirno, neko suho človeče s majhnim fantičem poleg sebe. Ko neznanec zagleda drja. Nikolicha, skoči po koncu, in planivši za njim, izproži proti njemu britec iz dvocevnega samokresa. Napadeni se prestrašen obrne, toda takoj pohiti dalje k bližnjemu policijskemu nadzorstvu v ulici Chiozza. V tem pa sta prihitela, začuvši strel, stražarja Plojer in Hirn, koja sta prišla napadalec baš v tem hipu, ko je hotel v drugič ustreliti na drja. Nikolicha. Odpeljala sta ga najprvo k nadzorstvu, kjer so dognali, da je napadalec 31letni brezposelni pekovski pomočnik Pavel Janežič, rodom iz Ljubljane, stanujoč skupno s neko postrežnico v ulici dei Falchi hāt. 2. Od polic. nadzorstva so odpeljali napadalec na policijsko ravnateljstvo, od koder so ga poslali v preiskovalni zapor. Otroka, ki je Janežičev naravni sin, vzel je okrajni nadzornik stražarjev, gosp. Göl, k sebi v varstvo. — Janežič je bi že večkrat v bolnišnici; poslednjč je izšel iz zavoda pred kakimi 10 dnevi. Zdravil ga je bil g. dr. Nicolich, kot vodja kirurškega oddelka, ker trpi Janežič na neki kronični bolezn na licu. Bolnik si je vcepil v glavo, da more vzdraviti le po neki nevarni operaciji, katera pa ni imela z boleznijo kaj op-

ra. Ker je g. dr. Nicolich znal, da je Janežič pijanec, hotel ga je premestiti v opazovalno sobo. Janežič je rajše šel iz bolnišnice, a v srce so mu je ukoreninilo smrtno sovraštvo do zdravnika. Grozil se je že o odhodu iz bolnišnice neki srednici, da ustrelil dr. Nikolicha.

Policijske. Neki Herblan Rüdiger, stanujoč na Greti hāt. 160, prijavil je policiji, da mu je po noči na 22. t. m. ukradel neznan tat iz njegovega stanovanja listnico, v koji je imel shranjene 4 desetake i 15 italijanskih lir ter srbrno šepno uro s veričico vred, vse skupaj vredno okoli 67 glid. — Vojaški pek Anton Sdusik rassajal je dne 22. t. m. zvečer v gostilni Ivana Halbedla v ulici Belvedere hāt. 23. Stražar Pavlin je spravljal s pomočjo vojakov rasgrajalec iz gostilne. Prihitevi so še drugi stražarji, ki so ukrotili besnega pijanca ter ga izročili prišedši vojaški patrili. No naš Sdusik se je pa menda takoj stresnil, videvši, da je končala šala, za to se je istrgal patrili in — beši kolikor te nosijo noge! Na trgu pred veliko vojašnico so ga pa vendar zasačili in ga izročili nadzorstvo častniku, koji ga je poslal na desko.

Kakor navadno vsako nedeljo, tako so tudi minolo nedeljo odvedli v zapor razne ponočnjake, ki so se vežbali po ulicah v hrupnem petju, da je društvo popolnejše, pridružili so jim stražarji še dva postopada. Popolna pa je bila družba še-le, ko so prišli stražarji še 25letno bresposelno dekle Magdaleno Šuro, pristojno v okraj Sevnica na Štajerskem in stanujočo v ulici Solitario hāt. 8, koja so bili zasačili stražarji, ko jo je spremljal o 1½ uri po polnoči nek vojak po gosdiu Farneto. — Minolo nedeljo pripeljala se je s izletnim parnikom iz Isole Marija Noda, nekoliko vinjena, kar je še navadno pri takih izletnikih. V naročju je imela svojo 9letno gojenko Emilijo Cesar, a dete bilo je tako pijano, da se Bogu usmili. Ta okolnost bila je Nordsovi v največjo nabavo, kajti gugala je pijanega otroka takó, da se je vsak hip udaril s glavo ob parnikovo ograjo. Razni gospodje so jo karali, toda pijana šenska odgovarjala jim je osorno in podpiral jo je še nje mož. Prišedši parnik v Trst, so stražarji odpeljali bresposelno — ali neumno? — šenko na policijsko ravnateljstvo, kjer so jo zasliali na zapisnik, ter jo potem sadašno pustili domov, dokler jo ne pokličejo na odgovor saradi nje bresposelnosti.

Koledar. Danes (24.): Kristina, dev. m.; Roman, m. — Jutri (25.): Jakob, apostol; Krištof, m. — Zadnji krajec. — Solnce izide ob 4. uri 39 min., satoni ob 7. uri 32 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri s jutraj 24 stopin, ob 2 pop. 31 stop.

Najnovejše vesti.

Budimpešta 22. Uradni list objavlja Najvišje ročno pismo, s katerim je imenovan grof Festetics ogrskim ministrom za poljedelstvo.

Tione 22. Cesarica je odpotovala danes o 8. uri 40 min. iz Madona di Campiglio.

Mendelhof 22. Cesar je dospel tu sem, ter ostane tu nekoliko dni.

Rim 22. Senat je zaključil svoje rasprave, rasidši se na počitnice.

London 22. „Reuter's Office“ javlja iz Shangaia: Tu se je raznesla vest, da je še napovedana vojska med Kitajcem in Japonom. V obrambo ptujih odposlanstev iskroali so se v So-sulu angleški in amerišanski pomorščaki. Japonska vlada se brani ugoditi zahtevi Kitaja, namreč: da japonske vojne ladje ne bi smele v odprta

Kitajska pristanišča. Mišljenje prebivalstva je jako vojevito. Govorice trde da je odšlo v Koreo 12.000 kitajskih vojakov.

Rim 23. V poslednjih 24 urah so zaprli po raznih krajih Italije nad 500 anarhistov. Računajo, da od 1. maja sem so zaprli vseh vkupe nad 3500. Mnogo njih so zopet izpustili. Kakih 1000 jih je pobegnilo v Ameriko.

London 23. Kitaj je odposlal nadaljnih 10.000 mož v Koreo. Japan je savnjal predloge Kitaja, na kar je Kitaj izjavil Japonski vladi, da pretrše rasprave, ako Japonski vojski ne zapuste So-eul in Chemulpo. Kitajsko in Japonsko odposlanstvo ne verujeta, da se je še napovedala vojska. Iz Pekinga ni nikakih vesti, ker je pretrgana brzojavna zveza.

Madrid 21. Ministerstvo za kolonije je prejelo od guvernerja Filipin brzojavko, da so muhamedanski Malajci napali španjsko kolonijalno vojsko. Španjci imajo 14 mrtvih — med temi je jeden častnik — in 47 ranjenih. Španjska vojska je odbila napad. Malajcev je padlo 27. (Filipine so skupina otokov v vzhodni Aziji. Op. ur.)

Listnica uredništva.
Gospod dopisniku iz Barkovej: Treba, da blagohotno prijavite svoje ime, ako hočete, da stvar priobčimo v listu. Na anonimne dopise se ne moremo osirati.

Trgovinski burzavni.
Budimpešta. Pšenica za jesen 6 68—6 69, za spomlad 7 04—7 06. Koruza za juli-avgust 5 15 do 5 17 Oves za jesen 5 93—5 94. Ra za jesen 5 05—5 06.
Pšenica nova od 77 kil. f. 6 60—6 65, od 78 kil. f. 6 70—6 75, od 79 kil. f. 6 80—6 85, od 80 kil. f. 6 85—7 00, od 81 kil. for. — — — — —
Jčmen 6 80—7 15; proso — — — — —
Silne ponudbe pšenice, povpraševanje srednje. Prodalo se je 25.000 met. st. do 5 nč. cenje: Trg jako mlačen, Rž 5 nč. cenje. Oves stalen, koruza 10 nč. dražja. Vreme: vročina.
Praga. Nerafinirani sladkor za juli f. 15.10 nova roba za september f. 14.42, vedno padajoča.
Havre. Kava Santos good average za juli 96.50, za november 87.25, mlačen.
Hamburg. Santos good average za juli 78.75, september 74.50, december 68.25, mlačen, mirno.

Dunajska borza 22. julija 1904.

	danes	predčera
Državni dolg v papirju	98.45	98.45
„ „ „ v srebru	98.50	98.40
Avstrijska renta v slatu	122.45	122.40
„ „ „ v kronah	97.80	97.75
Kreditne akcije	380.20	385.75
London 10 let	124.50	124.45
Napoleoni	9.90	9.90 1/2
100 mark	61.05	61.02
100 italj. lir	44.15	44.25

Podpisani naznanja, da odpre v soboto, dne 28. t. m. v lastni hiši v Bazovici svojo

GOSTILNO

(poprej „Pri vrabcu“)

V isti točli bode izvršeno isterako črno in belo vino, kraški teran. Kuhinja je obokrbljena s toplimi in mralimi jedi.
Priporoča se al. občinstvu za obilen obisk
Josip Urbančič, gostilničar.

Gostilna „All'Antico Moro“
ulica Solitario 12, (po domače pri „Irvackovcu“) priporoča pravi kraški teran iz Komna L. vrste po 40, 11. po 32 in belo vipavsko po 36 nč. liter. — Dršč se ginja: „Rajak k rajaku“, priporoča se podpisani za obil obisk. Anton Vedopivec, gostilničar.

Spretnega
TRGOVSKEGA POMOČNIKA
vaprojme
v svojo prodajalnico za
delikatese
Jon. Bolé
na Rekt.

Na Proseku
ima na prodaj več hektolitrov vina: „brzamina“, „terana“ in trdega belega „prosekarja“
Eliza Tance.

Vsi stroji za kmetijstvo.

Posebnosti,
katere je dobiti le pri tvrdki Ig. Heller.

Stiskalnice za seno, slamo in stiskalnice za nakladanje različnih sistemov, hidravlične stiskalnice. Diferencialne vinske stiskalnice, aparati za mlenje oliv, kisanterna itd. nove škropilnice proti peronospori iz vrste Vermorel. Samotvorne peronospora-škropilnice v bakru in s senaliko na zračno tlačilko. Aparati za ugrevanje vina, šteditni aparati za kuhanje, aparati za obiranje grozdja, aparati za sušenje sadja in soliva, za rebanje turščice, mlinci za čiščenje žita, mlinci za žito. Vilete železo surove ali pripravljene za vsakovratne stroje po najnižjih cenah, pri najugodnejših pogojih, oddaja proti garanciji in na poskušnjo

IG. HELLER, DUNAJ,

20—20
Bogato ilustrovani 192 strani obsežajoči katalogi v italijansko-nemškem in hrvaško-nemškem jeziku na zahtevanje takoj in zastonj.
Iščete se prekupci. Pred nakupovanem ponarejen se ajvari.